

บทที่ 5

สรุป และอภิปรายผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยจำแนกตาม
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 ชั้นปี
 - 2.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต
 - 2.4 อาชีพของผู้ปกครอง
 - 2.5 ความพึงพอใจในการศึกษาตามหลักสูตร
 - 2.6 คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิต

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตเพศชายและหญิง มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูแตกต่างกัน
2. นิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูต่างกัน
3. นิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูต่างกัน
4. นิสิตที่มีอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูต่างกัน
5. นิสิตที่มีความพึงพอใจในการศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูต่างกัน
6. นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2543 จำนวนทั้งสิ้น 75 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2543 จำนวนทั้งสิ้น 45 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็นชั้นปี ได้แก่ชั้นปีที่1-4

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว นิสิต อาชีพของบิดามารดา คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิต และระดับความพึงพอใจในการศึกษาตามหลักสูตร เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (check list) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ท แต่ละข้อมีตัวเลือก 5 ระดับ โดยมีข้อความทั้งเชิงนิมานและนิเสธ จำนวนทั้งสิ้น 46 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือรับรองขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ และภาควิชาสาขาภาษาตะวันตก (ภาษาอังกฤษ) เพื่อขอความอนุเคราะห์มอบแบบสอบถามให้กับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษที่เป็นกลุ่มประชากร ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 45 ชุด

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเก็บแบบสอบถามคืนทั้งหมด 45 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (statistic package of social sciences) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ และระดับความพึงพอใจในการศึกษาตามหลักสูตรในมหาวิทยาลัยของนิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยวิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. เปรียบเทียบระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยจำแนกตามเพศ ชั้นปี ระดับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต อาชีพของผู้ปกครอง ความพึงพอใจในการศึกษาตามหลักสูตร และคะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิต โดยใช้การหาค่าความแปรปรวน (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูอยู่ในระดับดี โดยที่มีค่า mean ($\bar{X} = 3.87$) คือ สูงกว่า 3.00 ขึ้นไป โดยข้อคะแนนที่แสดงให้เห็นว่านิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูที่ดีมากได้แก่ ข้อที่ 10 "ครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับในสังคม" ข้อที่ 33 "ครู เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และประเทศ" ข้อที่ 44 "ครู เป็นผู้ที่ทำหน้าที่รับจ้างสอนเท่านั้น" (คำถามเชิงปฏิเสธ) โดยข้อคำถามทั้ง 3 ข้อนี้มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 4.5 เท่ากัน อันเป็นข้อคำถามที่แสดงให้เห็นว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของมุมมองที่ว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับในสังคม อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ และ ยังเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ และ คุณธรรมควบคู่กันอีกด้วย

2. ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามข้อมูลส่วนตัวดังนี้

2.1 ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพศชายและหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีชั้นปีต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ทักษะคิดต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีอาชีพของผู้ปกครองต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ทักษะคิดต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่คะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 ทักษะคิดต่อวิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการการศึกษาทักษะคิดต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีทัศนคติที่อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากมาจากนิสิตส่วนใหญ่มีสำนึกว่าการประกอบอาชีพครูจะเป็นการเปิดโอกาสให้ตนเองได้เสียสละและทำงานเพื่อส่วนรวม อีกทั้งนิสิตโดยส่วนใหญ่มองมีความเชื่อว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และประเทศอีกด้วย ในด้านส่วนตัววิชาชีพครูช่วยให้รู้จักค้นคว้าหาความรู้เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ ฝึกให้เป็นบุคคลที่มีความอดทนสูงขึ้น รู้จักควบคุมตนเอง มีไหวพริบและความเชื่อมั่นในตนเองและพึ่งตนเองได้ดียิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่นิสิตส่วนใหญ่เน้นความสำคัญของเหตุผลเหล่านี้ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมวล ศิริพันธ์แก้ว (2513, บทคัดย่อ) และผลการวิจัยของ วุฒินา พัดเปี้ย (2539, บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม และเป็นอาชีพที่เสียสละตนเองเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง และเมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยพบว่าประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายมีดังต่อไปนี้

2. นิสิตทั้งชายและหญิงต่างมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากมาจากนิสิตทั้งสองกลุ่มเห็นความสำคัญของวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน อีกทั้งนิสิตทั้งสองกลุ่มได้รับประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยในลักษณะเดียวกัน จึงอาจมีทัศนคติคล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สนั่น รัตนวงศ์ (2526, บทคัดย่อ) เกี่ยวกับทัศนคติของครูบรรจุใหม่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ครูบรรจุใหม่ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติ

ต่อวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน และผลงานวิจัยของ วรรณวิภา ทองเอก (2527, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนของนิสิตฝึกสอนวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก พบว่า ทัศนคติต่ออาชีพครูของเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ในทำนองเดียวกัน (Lockwood, 1994, p. 992A) พบว่า ประสบการณ์การเรียนช่วยให้ทัศนคติต่อวิชาที่เรียนดีขึ้น และไม่พบความแตกต่างของทัศนคติของเพศชายและหญิง

3. การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตจำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตทุกชั้นปีมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูที่สูงและไม่พบว่านิสิตที่มีชั้นปีต่างกันมีทัศนคติที่ต่างกันด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนและการให้ประสบการณ์วิชาชีพครูที่มหาวิทยาลัยจัดเตรียมให้นิสิตมีความสอดคล้องและเป็นการช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพที่นิสิตทำการศึกษาอยู่นั่นเอง ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Sprike, 1991, p. 1568A) ที่ศึกษาจุดมุ่งหมายและทัศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยมิชิแกน โดยวิธีการติดตามผลระยะยาว และพบว่า จุดมุ่งหมายและทัศนคติต่ออาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมากจากช่วงที่เข้าเรียนจนถึงเรียนจบ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก็คล้ายคลึงกับที่ตั้งใจไว้เดิม หากแต่ต้องการศึกษาเพิ่มเติมในระดับสูงขึ้น

4. การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตจำแนกตามฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกัน พบว่า นิสิตจากทุกกลุ่มระดับฐานะทางเศรษฐกิจมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโดยรวมแล้วนิสิตทั้งหมดมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาที่ตรงกันและมีทัศนคติที่ดีว่า วิชาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับในทุกระดับชั้น และในสังคมประกอบกับว่านิสิตมองว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง สามารถเป็นรายได้ที่มั่นคงให้กับตนเองและครอบครัวในอนาคตได้ สิ่งนี้อาจมีส่วนทำให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีไม่แตกต่างกัน (วัลนิภา พัดเปี้ย, หน้า 85) ศึกษาในเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูมิได้ต่างกันเลย นอกจากนี้ (Whitaker, 1992, p. 1449-A) ซึ่งศึกษาในเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพที่มีอิทธิพลต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนในเกรดเก้าในโรงเรียนในเขตชานเมือง พบว่า นักเรียนให้คุณค่ากับการวิชาชีพและการศึกษามากกว่าคุณค่าของเงิน

5. การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน พบว่า นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองของนิสิตโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และค้าขายตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วผู้ปกครองอาจมีส่วนในการผลักดันและสร้างทัศนคติที่ดีต่อบุตรว่า วิชาชีพครูเป็นอาชีพที่ดีและมั่นคง ซึ่งเหล่านี้เอง

เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อทัศนคติพื้นฐานของนิสิต ซึ่งอาจจะมีผลโดยอ้อมกับอิทธิพลและค่านิยมการประกอบอาชีพของครอบครัว ดังที่ปรากฏในงานวิจัยโครงการสภาพแวดล้อมห้องเรียน (กรมฝึกหัดครู, 2529) ที่พบว่าภูมิหลังครอบครัวของนักเรียนส่งผลทางอ้อมกับทัศนคติต่อวิชาเรียน สาเหตุอีกประการหนึ่งคือ ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมมักมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู อันเป็นวิชาชีพเพื่อรับราชการที่อยู่ใกล้ตัวที่สุด เพราะมีโรงเรียนกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค และเชื่อมั่นว่าเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงสูง มีรายได้ที่แน่นอน มีเกียรติในสังคม และได้ถ่ายทอดค่านิยมเหล่านี้ไปยังบุตร (เมธี ครองแก้ว, 2538, หน้า 1)

6. การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน พบว่า นิสิตจากทุกกลุ่มคะแนนเฉลี่ยมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโดยส่วนใหญ่ นิสิตมีคะแนนเฉลี่ยสะสมที่อยู่ในระดับสูง และปานกลาง และทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตมีความสำเร็จในด้านการศึกษาก่อเป็นสิ่งจูงใจในการอยากประสบความสำเร็จ จึงมีความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพ และวิชาที่ตนเองศึกษาอยู่ นอกจากนี้การที่นิสิตมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีความรู้ความเข้าใจใน ธรรมชาติของวิชาชีพครู ช่วยให้เห็นประโยชน์ของการศึกษาวิชาชีพนี้มากขึ้น จึงมีทัศนคติในทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีของครูที่กรมฝึกหัดครู ได้สรุปไว้ และยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเสริมแรงของ สกินเนอร์ (Skinner, 1958, pp. 969-977) ที่กล่าวว่า ความสำเร็จในการกระทำอันหนึ่งจะเป็นสิ่งเร้าให้ทำพฤติกรรมอีกอันหนึ่งในทางเดียวกันได้ดีเช่นเดียวกัน

7. การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตจำแนกตามความพึงพอใจในการศึกษาตามหลักสูตร พบว่า นิสิตจากทุกกลุ่มที่มีความพึงพอใจในการศึกษาตามหลักสูตรที่ต่างกันมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูที่ต่างกันด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจแล้วพบว่า นิสิตที่ไม่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพครู ต่างจากนิสิตที่มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการอันได้แก่ หลักสูตร สื่อการสอน บุคลากร หรืออาจารย์ หรือแม้แต่อาคารเรียนหรือสถานที่ มีอิทธิพลต่อการสร้างเสริม และการปลูกฝังทัศนคติที่ดีของนิสิต ระหว่างการศึกษาในมหาวิทยาลัยอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ปรับปรุงแก้ไขในการปลูกฝัง เสริมสร้างและพัฒนาการสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูดังนี้

1. จากการศึกษาแม้จะพบว่านิสิตโดยส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู แต่ทั้งนี้ยังพบว่า นิสิตส่วนหนึ่งยังมีความไม่พอใจในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย อันเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิตในกลุ่มนี้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพครูเช่นกัน ดังนั้นผู้บริหารควรมองภาพรวมว่า อะไรเป็นจุดบกพร่องอันส่งผลให้นิสิตมีความไม่พึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย อันเป็นวิธีในการป้องกัน และเสริมสร้างให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตนศึกษาอยู่ และยังเป็นการลดภาวะการสูญเปล่าทางการศึกษาอีกด้วย ซึ่งจากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้นแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ ครูผู้สอน หลักสูตร วิธีสอน สื่อการสอน การประเมินผล

2. จากการศึกษาที่นิสิตคณะศึกษาศาสตร์โดยส่วนรวมมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูในระดับสูง แสดงว่า การจัดการเรียนการสอนและประสบการณ์สอนให้แก่นิสิตของคณะศึกษาศาสตร์เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม จากสภาพเศรษฐกิจสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาค้นคว้าเพื่อนำข้อมูลมาช่วยในการวางแผนการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมจะต้องมีอยู่เสมอ เพื่อสนับสนุนให้นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูในระดับที่สูงยิ่งขึ้น เพื่อจะได้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม นอกจากนี้ ในที่มีการติดต่อสื่อสารกันทั่วโลกอย่างไร้พรมแดน ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยบูรพาจึงควรมีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในการที่จะสนับสนุนนิสิตให้มีศักยภาพทางวิชาการที่สูงขึ้น และยังส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพยิ่งขึ้นอีกด้วย เพือนิสิตจะมีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพครู และยังมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองและอาชีพของตนต่อไปอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้นิสิตมีความไม่พึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนที่ทางมหาวิทยาลัยได้จัดเตรียมสำหรับนิสิต

2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิตเลือกประกอบอาชีพอื่นแม้จะศึกษาในสาขาวิชาชีพครู เพื่อเป็นการลดภาวะการสูญเปล่าทางการศึกษา และทำให้ทราบถึงมุมมองการประกอบอาชีพครูของนิสิตอีกด้วย